

Број захтева: 88/11

Датум: 06.10.2010.

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ПОСРЕДСТВОМ ВЕЋА НАУЧНИХ ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА –

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

(члан 65. Закона о високом образовању)

I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

1. Име, средње име и презиме кандидата РАДОВАН (БОРИША) БИГОВИЋ
2. Ужа научна, односно уметничка област за коју се наставник бира СИСТЕМАТСКА ТЕОЛОГИЈА/ПРЕДМЕТ УВОД У БОГОСЛОВЉЕ
3. Радни однос са пуним или непуним радним временом ПУНИМ
4. До овог избора кандидат је био у звању ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА
у које је први пут изабран 10.07.2000. године
за ужу научну област /наставни предмет УВОД У БОГОСЛОВЉЕ

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање 21.10.2010. године
2. Датум и место објављивања конкурса 21.04.2010.године, лист „ДНАС”, додатак „ПОСЛОВИ”, сајт Факултета и сајт Универзитета
3. Звање за које је расписан конкурс РЕДОВНИ или ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

**III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ РЕФЕРАТА
И О РЕФЕРАТУ**

1. Назив органа и датум именовања Комисије НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ ФАКУЛТЕТА 23.03.2010. године
2. Састав Комисије за припрему реферата:

Име и презиме	Звање	Ужа научна, односно уметничка област	Организација у којој је запослен
1) <u>др Игнатије Мидић</u>	<u>редовни проф.</u>	<u>Систематска теологија</u>	<u>ПБФ Београд</u>
2) <u>др Иринеј Буловић</u>	<u>редовни проф.</u>	<u>Библистика</u>	<u>ПБФ Београд</u>
3) <u>др Милош Арсенијевић</u>	<u>редовни проф.</u>	<u>Савремена филос.</u>	<u>Филозофски факултет Београд</u>
4) _____	_____	_____	_____
5) _____	_____	_____	_____
3. Број кандидата пријављених на конкурс _____ један(1)			
4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије _____ није			
5. Датум стављања реферата на увид јавности _____ 25.06.2010. године			
6. Начин (место) објављивања реферата _____ БИБЛИОТЕКА ФАКУЛТЕТА			
7. Приговори _____ / _____			

**IV – ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА
ФАКУЛТЕТА 30.09.2010. године.**

Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата др РАДОВАНА БИГОВИЋА у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета, Статута факултета и Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника Универзитета у Београду.

ПОТПИС ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Прилози:

1. Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Реферат Комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак реферата комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл.62.ст.4. Закона
5. Други прилози релевантни за одлучивање (мишљење матичног факултета, приговори и слично).

Напомена: сви прилози, осим под бр. 4. достављају и у електронској форми.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ

Број: 633/3

Дана: 30.09.2010.

На основу чл. 64. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС» бр. 76 од 02.09.2005, 100/07, 97/08, 44/10) и чланова 28. и 29. Статута Православног богословског факултета у Београду (бр. 390/3 од 20.10.2006. са изменама и допунама од 02.07.2007, 23.12.2008, 25.02.2009), Изборно и Наставно-научно веће Факултета на својој десетој седници одржаној дана 30. септембра 2010. године, са 15 гласова «ДА», 0 «НЕ» и 1 «УЗДРЖАН», донело је следећу

О Д Л У К У

Утврђује се предлог за избор др Радована Биговића у звање редовног професора за ужу научну област Систематска теологија/предмет Увод у богословље на Православном богословском факултету у Београду

Доставити:

- Именованом
- Досије
- Архива

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Д Е К А Н

Проф. др Иринеј Буловић

С А Ж Е Т А К
РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА
ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Православни богословски факултет БУ
Ужа научна, односно уметничка област: Систематско богословље
Број кандидата који се бирају: 1
Број пријављених кандидата: 1
Имена пријављених кандидата:
1. проф. др Радован Биговић

II - О КАНДИДАТИМА

Под 1.

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Радован (Бориша) Биговић
- Датум и место рођења: 17. јануар 1956. године у Никшићу
- Установа где је запослен: Православни богословски факултет БУ
- Звање/радно место: ванредни професор
- Научна, односно уметничка област: Систематско богословље, Увод у богословље

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: Богословски факултет СПЦ; Филозофски факултет БУ
- Место и година завршетка: 1980; 1982

Магистеријум:

- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:

Докторат:

- Назив установе: Богословски факултет
- Место и година одбране: 1993, Београд
- Наслов дисертације: Основи богословско – философске мисли владике Николаја Велимировића
- Ужа научна, односно уметничка област: Систематско богословље

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

На Богословском факултету: асистент 1986; доцент 1993;
ванредни професор 2000. године

Име и презиме: Радован Биговић	Звање у које се бира: редовни професор		Ужа научна област за коју се бира: Систематско богословље	
Научне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора а	после последњег избора/реизбора
Рад у водећем научном часопису међународног значаја објављен у целини				
Рад у научном часопису међународног значаја објављен у целини		3		
Рад у научном часопису националног значаја објављен у целини		5		
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у целини		6		
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини		1		
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини		1		
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини				
Научна монографија, или поглавље у монографији са више аутора		4		
Стручне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора
Рад у стручном часопису или другој периодичној публикацији стручног или општег карактера				
Уџбеник, практикум, збирка задатака, или поглавље у публикацији те врсте са више аутора				
Остале стручне публикације (пројекти, софтвер, друго)				

Напомене: 1. Навести у ком часопису са SCI, SSCI или AHCI листе су радови објављени;

2. Квантитативно исказати научне резултате за стицање звања наставника у пољу друштвено-хуманистичких наука, према табелама 1. и 2. које су саставни део Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

**4) - Оцена о резултатима научног, односно уметничког
и истраживачког рада**

Кандидат је показао способност да компетентно научно-истраживачки доприноси развоју више научних дисциплина од значаја за предмете на којима је ангажован као наставник. С обзиром да се рад кандидата не одвија само на Православном богословском факултету, Комисија то оцењује као значајно будући да интердисциплинарним приступом отвара могућност међуфакултетског и екуменског дијалога, представљајући тако и наш факултет и нашу Цркву отвореним за размену академских и пасторалних искустава.

5) - Оцена резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Кандидат је врло успешан у формирању научног подмлатка, што је потврђено успешним и интензивним менторством, јер је био: два пута члан Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације; седам пута члан Комисије за преглед, оцену и одбрану магистарског рада; два пута ментор магистарске тезе; једанпут ментор завршног мастер рада, а за последњих пет година око 50 пута ментор дипломских и завршних радова.

6) - Оцена о резултатима педагошког рада

Обавезно приказати и мишљење студената

Током 24 године ангажованог рада са студентима, кандидат је пројавио врстан педагошки дар и прилежност у унапређивању знања и способности студената у деликатним богословским дисциплинама, каква је Увод у богословље, али и у оним сегментима које се тичу познавања богословља других хришћанских Цркава и деноминација и, посебно осетљивог, екуменског богословља. Уз његово стручно педагошко руковођење, студенти су лакше улазили у сфере познавања, разумевања и прихватања других и другачијих теолошких мисли и система.

Анонимне студентске анкете: школска 2007/8. 4,74; школска 2008/9. 4,63.

**7) - Оцена о ангажовању у развоју наставе и других
делатности високошколске установе**

Кандидат је у два мандата био декан и продекан матичне високошколске установе, током којих је са успехом руководио радом Богословског факултета, активно доприносио уздизању угледа те установе, организовао и учествовао у раду многих семинара, симпосиона, конференција и округлих столова, на Факултету, у земљи и иностранству. Држао је бројна предавања у црквеним и световним установама. Уређивао је часопис *Теолошки погледи*.

**Напомена: На исти начин приказати кандидата под 2. и сваког следећег
пријављеног кандидата.**

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Узевши у обзир да је реч о веома способном кандидату, дугогодишњем научном раднику и искусном педагогу, а на основу свега изложеног, Комисија сматра да су се стекли сви услови из Закона о високом образовању, Статута ПБФ и Правилника о начину и поступку стицања звања, да се проф. др **Радован Биговић**, ванредни професор на Катедри за догматику Православног богословског факултета Универзитета у Београду, изабере у звање **редовног професора за ужу научну област Систематска теологија, за предмет Увод у богословље**, са пуним радним временом на истом Факултету.

Место и датум:

Београд, 22. јуни 2010.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Табела научних резултата за стицање звања редовног професора

проф. др Радован Биговић

Врста научног резултата	Минимална вредност коефицијента компетентности (редовни професор)	Квантитативно исказани резултати проф. др Радована Биговића
P10+P20+P30+P50+P61+P62 од тога	26,67	P12: $1 \times 7 = 7$ P13: $3 \times 5 = 15$ P22: $1 \times 2 = 2$ P23: $10 \times 1 = 10$ P52: $3 \times 3 = 9$ P53: $6 \times 3 = 18$ P54: $3 \times 1 = 3$ P61: $1 \times 2 = 2$ P62: $2 \times 1,5 = 3$ 69
P10+P20+P50+P61 и	13,33	66
P63-66+P70	4,67	P63: $2 \times 1 = 2$ P64: $4 \times 1,5 = 6$ P65: $1 \times 0,5 = 0,5$ P70: $1 \times 1,5 = 1,5$ 10
УКУПНО		79

ДОДАТАК УЗ ТАЧКУ 3. САЖЕТКА (образац 4)

Квантитативно исказани научни резултати за избор у звање редовног професора према критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

Бодовна табела: **проф. др Радован Биговић**

<i>Црква и общество</i> , Омофор, София, 2003.	P 12	7
<i>The Orthodox Church in 21st Century</i> , Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2009.	P 13	5
<i>Црква у савременом свету</i> , Службени гласник, Београд, 2010.	P 13	5
<i>Православна теологија екуменизма</i> , Хришћански културни центар, Београд, 2010.	P 13	5
„La Chiesa Serbo Ortodosa”, у књизи: <i>Il caso Balcani – le Religioni, fattore di pace</i> , Trieste, 2000, 17–29.	P 22	2
„Introduction“, предговор за књигу: Popović, Justin, <i>The Orthodox Church and Ecumenism</i> , Lazarica press, Birmingham, 2000, V–IX.	P 23	1
„Начела православне философије политике”, у зборнику: <i>Наука, религија, друштво</i> , приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 7–23.	P 23	1
„Хришћанство и наука“, у зборнику: <i>Наука, религија, друштво</i> , приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 193–197.	P 23	1
„The Orthodox Church in the European Union“, у зборнику: <i>Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans</i> , ECPD, Beograd 2006, 252–257.	P 23	1
„Номологија Светог Николаја Велимировића“, у зборнику: <i>Српска теологија у двадесетом веку</i> , приредио Богољуб Шијаковић,	P 23	1

Православни Богословски факултет, Београд 2007, 35–41.		
„Номо Universalis“, предговор за књигу: Јеротић, Владета, Бојовић, Бошко, <i>Жички диван са академиком Владетом Јеротићем: од објекта ка субјекту</i> , Жича (21–22. октобар 2006), Београд–Париз, Драслар партнер, 2008, VII – XI.	P 23	1
„Вечност у времену“, предговор за књигу: Мидић, Игнатије, <i>Сећање на будућност</i> , Пожаревац 2009, XV–XXIII.	P 23	1
„Екуменски дијалог из православне перспективе“, зборник: <i>У служби дијалога и мира, избор предавања</i> , Бискупија Бања Лука и Европска Академија Бања Лука, Бања Лука 2009, 240–243.	P 23	1

„Теологија свечовека светог Владике Николаја (Велимировића)“, у зборнику: <i>Српска теологија у двадесетом веку</i> , приредио Богољуб Шијаковић, Православни Богословски факултет, Београд 2009.	P 23	1
„Улога и допринос Православних Светском савету Цркава“, чланак за зборник са међународног научног скупа у Риједи: <i>Доприноси и границе Екуменског вијећа цркава на путу према сједињењу кршћана. Допринос католичке Цркве екуменизму</i> , Теологија у Риједи 6–7, март 2009.	P 23	1
„Црква, политика, демократија“, у часопису: <i>Мирна</i> , Софија 2001, 14. 15–23.	P 52	3
„Ролџата на Црквата в современата цивилизација“, у часопису: <i>Християнство и култура</i> , 2003, II. 1(5). 4–13.	P 52	3
„Вера и разум у делима Доситеја Обрадовића“ у часопису: <i>Religija i tolerancija</i> (2010) vol. VIII br. 13, 45–51; Рад је првобитно објављен: „Vera i razum u delima Dositeja Obradovića“ у часопису: <i>RICERCHE SLAVISTICHE</i> , Nuova Serie – Vol. 7 (LIII) 2009, Editrice il Calamo – Roma 2009, 7–14.	P 52	3
Православна међународна конференција: Црквата и свременото общество , (Русе, 27-29. мај 2005). Излагање на пленарном заседању на тему: „ Црквата и современното общество. “	P 53	3
Међународни научни скуп: Правни положај Цркава и вјерских заједница у Црној Гори данас (Бар, 23-25. мај 2008). Излагање на пленарном заседању на тему: „Црква и цивилно друштво“.	P 53	3
Научни симпозијум на тему: Настанак и развитаК Кршћанске садашњости (поводом 40 година постојања) Загреб, 21-22. 02. 2008.	P	3

Излагање на пленарном заседању на тему: „Рецепција Кршћанске садашњости код православних теолога“.	53	
Међународни научни симпозион: Доприноси и границе Екуменског вијећа црква на путу према сједињењу кршћана. Допринос католичке Цркве екуменизму (Теологија у Ријеци 6-7. март 2009.) Излагање на пленарном заседању на тему: „Улога и допринос Православних Црква Екуменском вијећу Црква“	P 53	3
Међународни научни семинар: Европски идентитет Србије (Универзитет La Sapienza, Roma, 26-28. октобар 2009). Излагање на пленарном заседању на тему: „Вера и разум у делима Доситеја Обрадовић“.	P 53	3
Интернационална конференција: The International Conference VALUES AND 21 st CENTURY, 19-21 novembar 2009. Podgorica, Montenegrin academy of sciences and arts. Излагање на пленарном заседању на тему: „Faith and Reason in 21 st Century“.	P 53	3
„Црквата и общество“, у зборнику радова са Православне богословске конференције у Русе (Бугарска) 27–29. 05. 2005. Црквата и современото общество , Русе (Бугарска), (2005) 36–40.	P 54	1
„Црква и цивилно друштво“, у зборнику радова са Међународног научног скупа: <i>Правни положај Црква и верских заједница у Црној Гори данас</i> , приредио Богољуб Шијаковић, Бона фидес, Никшић (2009) 79–82.	P 54	1
„Рецепција Кршћанске садашњости код православних теолога“, у зборнику радова са зnanstvenog simpozija о 40. obljetnici djelovanja, Nastanak i razvitak Kršćanske sadašnjosti , Кршћанска садашњост, Загреб, 2010, 227–231.	P 54	1
„Православна Црква и европске интеграције“, <i>Теме</i> год. XXXIV (2010) бр. 1, 183–195.	P 61	2
„Црква, нација, национални програм“, у часопису: <i>Српска политичка мисао</i> (2000–2002) 1–4, 223–228.	P 62	1,5
„The Church and Postmodernism“, <i>Саборност</i> (2009) бр. 3, 187–193.	P 62	1,5
„Измишљена дилема“ (интервју) у књизи: Кујачић-Ракић, Јасмина, <i>Праскозорје новог миленијума</i> , Хришћански културни центар, Београд (2007) 64-68.	P 63	1
„Вера и нација“ (интервју) у књизи: Јеротић, Владета, Гајшек, Александар, <i>Агоне</i> 2, Драслар партнер, Београд (2008) 139-169.	P 63	1
Научни семинар и округли сто: НАУКА; РЕЛИГИЈА; ДРУШТВО. Организатори САНУ и Богословски факултет под покровитељством Министарства вера Републике Србије (Београд, 12. 04. 2002). Излагање на пленарном заседању на тему: „Начела православне философије политике“, а на Округлом столу: „Хришћанство и наука“	P 64	1,5
Научни симпозион: СВЕТИ ВЛАДИКА ОХРИДСКИ И ЖИЧКИ НИКОЛАЈ (Жича, Краљево, 22-23. 12. 2002). Излагање на пленарном	P 64	1,5

заседању: „Једна метафизика панхуманизма“.		
Научни скуп: СРПСКА ТЕОЛОГИЈА У 20. ВЕКУ (Богословски факултет) Излагање на пленарном заседању на тему: „Номологија Св. Владике Николаја“.	P 64	1,5
Научни скуп: СРПСКА ТЕОЛОГИЈА У 20. ВЕКУ (Београд, 2009). Излагање у радној групи на тему: „Теологија Свечовека светог Николаја Велимировића“.	P 64	1,5
„Црква и постмодернизам“, у зборнику: Две хиљаде година хришћанства , Стијовић, Светозар (ур), Рачић, Радослав (ур), Брборић, Бранислав (ур). Две хиљаде година хришћанства: духовност, култура и историја – научни скуп, Деспотовац, 21–22. 8. 2000. Деспотовац: Народна библиотека Ресавска школа (2001) 245–250.	P 65	0,5
„Faith and Reason in 21 st Century“, The International Conference VALUES AND 21 st CENTURY 19–21 novembar 2009. Podgorica , Montenegrin academy of sciences and arts, vol. 101, Podgorica, 2010. str. 411–415.	P 71	1,5

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА

На седници Наставно-научног већа одржаној 23. 03. 2010. одређени смо у Комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима за избор у звање редовног или ванредног професора за предмет Увод у богословље – ужа научна област Систематска теологија, по конкурс у објављеном у Листу *Данас* – додатак *Послови* од 21. 04. 2010. По прегледу приспелих пријава и предлога подносимо вам следећи:

РЕФЕРАТ

На расписани конкурс пријавио се један кандидат – проф. др Радован Борише Биговић, ванредни професор на катедри за догматику Православног богословског факултета Универзитета у Београду.

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Проф. др Радован Биговић рођен је 17. јануара 1956. у Никшићу, Црна Гора, од оца Борише и мајке Милеве. Средњу теолошку школу (богословију) завршио је у Манастиру Крка. На Богословском факултету СПЦ у Београду дипломирао је 1980, а на Филозофском факултету Универзитета у Београду (Катедра за филозофију) 1982. Докторирао је на Православном богословском факултету у Београду 1993. На истом факултету је изабран за асистента 1986. и доцента 1993, а за ванредног професора 2000, што је дужност на којој се и сада налази. На Православном богословском факултету предаје три предмета: *Увод у теологију*, *Основи римокатоличке теологије*, *Основи протестантске теологије* и на мастер студијама *Екуменско богословље*. У два мандата био је декан и продекан Факултета. Учествовао је у многим семинарима, симпосионима, конференцијама и округлим столовима у земљи и иностранству. Држао је бројна предавања у црквеним и световним установама. Уређивао је часопис *Теолошки погледи*. Рецензирао је и био уредник више књига. Дао је велики број интервјуа домаћим и страним листовима и часописима. Учествовао је у многобројним радио и ТВ емисијама. Био је члан *Управног одбора РТС*, *Савета Војномедицинске академије*, *Етичког савета Института Мајка и дете* и *Комисије за истину и помирење*. Један је од оснивача и председник *Хришћанског културног центра* и иницијатор оснивања *Фонда Кирило и Методије*. Објавио је више студија, чланака, есеја. Неки радови су му преведени на енглески, италијански, бугарски и мађарски језик. Посебно се бави проблемима односа Цркве и друштва. Ожењен је, отац двоје деце. У свештеничкој служби има највише звање *протојереј-ставрофор*. Члан је: *Удружења књижевника Србије*, *Управног одбора Алумни Универзитета у Београду*, *Уређивачког одбора Српског биографског речника Матице српске* и *Културно-просветне заједнице Београда*. Члан је *Комисије за помиловање Председника Републике*, *Комисије Републике Србије за сарадњу са УНЕСКО*. Уредник је филозофско – теолошке библиотеке *Симбол Службеног Гласника Републике Србије*. Има највиша одликовања *Златна значка* Културно-просветне заједнице Србије и *Златни беоцуг* Културно-

просветне заједнице Београда и **плакету** заслужног грађанина Општине Земун. Тренутно је на дужности продекана Православног богословског факултета Универзитета у Београду.

НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Наставно-педагошки рад Радован Биговић је започео на Богословском факултету Српске православне цркве у звању асистента (од 1986), наставио у звању доцента (од 1993), а последњих десет година ванредни је професор. Током 24 године ангажованог рада са студентима, кандидат је пројавио врстан педагошки дар и прилежност у унапређивању знања и способности студената у деликатним богословским дисциплинама, каква је Увод у богословље, али и у оним сегментима које се тичу познавања богословља других хришћанских Цркава и деноминација и, посебно осетљивог, екуменског богословља. Уз његово стручно педагошко руковођење, студенти су лакше улазили у сфере познавања, разумевања и прихватања других и другачијих теолошких мисли и система. Ове чињенице су и сами његови слушаоци потврдили, вреднујући његов рад највишим оценама (од 4, 63 до 4, 74) на анонимним студентским анкетама. Кандидат је држао вежбе и предавања из Увода у богословље, Основа римокатоличке теологије, Основа протестантске теологије и Екуменског богословља. Два пута је био члан Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације, седам пута члан Комисије за преглед, оцену и одбрану магистарског рада, два пута ментор магистарске тезе, једанпут ментор завршног мастер рада, а само током последњих пет година био је више од 50 пута ментор дипломских и завршних радова.

НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Радован Биговић је показао способност да компетентно научно-истраживачки доприноси развоју више научних дисциплина од значаја за предмете на којима је ангажован као наставник.

С обзиром да се рад кандидата не одвија само на Православном богословском факултету, Комисија то оцењује као значајно будући да интердисциплинарним приступом отвара могућност међуфакултетског и екуменског дијалога, представљајући тако и наш факултет и нашу Цркву отвореним за размену академских и пасторалних искустава.

Следи списак научних радова ради оцене доприноса кандидата богословским областима којима се бави. Радове представљамо хронолошки:

Књиге

1. *Од Свечовека до Богочовека: хришћанска философија владике Николаја Велимировића*, Друштво Рашка школа, Београд (1998).
2. *Свети Василије Острошки*, Ваљевац, Ваљево (1998).
3. *Црква и друштво*, Хиландарски фонд при Богословском факултету, Београд (2000).
4. *Црква и общество*, Омофор, Софија (2003).

5. *Морнари неба: разговори са о. Стаматисом Склирисом и о. Марком Иваном Рупником о савременој хришћанској уметности*, Хришћански културни центар, Београд (2007).
6. *The Orthodox Church in 21 st Century*, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2009
7. *Црква у савременом свету*, Службени гласник, Београд, 2010
8. *Православна теологија екуменизма*, Хришћански културни центар, Београд, 2010

Студије, чланци, есеји

1985

7. *Секуларизована религиозност нашег времена*, Богословље (1985) 1–2. 247–263.

1988

8. *Интелигенција у Цркви*, Богословље (1988) 1–2. 43–50.
9. *Духовност и духовна струјања у српском народу*, Банатски Весник (1988) 1. 14–24.
10. Поводом зборника радова: Религија и савремени свет, Богословље (1988) –32. 1–2. стр. 217–221.

1992

11. *Свети Сава у свом и нашем времену*, Српски сион (1992) 1–4. 24–27.

1993

12. *Православље и верска толеранција у часопису : Култура* (1993) 91–92 и 117–124.
13. *Хришћанска философија Владике Николаја*, Јефимија (1993) 2–3. 44–54.
14. *Слово о Владици Николају*, Глас Цркве, (1993) 3. 17–23.
15. *Храброст праштања*, НИН (1993) 2193. 23–25.

1994

16. *Једна метафизика панхуманизма* предговор за књигу: Велимировић Николај, Речи о Свечовеку, Одабрана дела, књига 1. Призрен (1994) III–XXXI.
17. *Проблеми савременог црквеног васпитања и образовања*, Теолошки погледи (1994) 3–4. 179–199.

1995

18. *Вечност у времену*, предговор за књигу: Мидић Игнатије, Сећање на будућност, Пожаревац, (1995) XV–XXIII.
19. *Човек биће дијалога*, Теолошки погледи, (1995) 1–4. 211–213.
20. *Мученик мисли*, Теолошки погледи, (1995) 1–4. 214–215.
21. *Од искључивости до толеранције*, у књизи: Штитковац Ејуб (ур.), Различити путеви до Бога, Радио Б92, Београд, 1995.
22. *Дани живота и радости: феноменологија црквеног празника*, Политика (1995) 91, 29173. 15.

1996

23. *Идентитет цркве*, Књижевност, год. 49, књ. 100, (1996) 3–4. 535–538.
24. *Службе у Цркви и Света Евхаристија*, у зборнику: **Skrivnost Cerkve in Sluzbe u Cerkvi**, Љубљана (1996) 56–59.
25. *Реч уз ову књигу*, предговор за књигу: Колумзин Софија, Наша Црква и наша деца, Београд (1996) 5–9.
26. *Метафизика панхуманизма владике Николаја*, Васељена (Часопис Универзитета у Сарајеву Републике Српске) (1996) II. 2. 13–29.
27. *Света тројица-начело постојања: Црква на крају другог миленијума*, Политика (1996) 92, 29528. 20.

1997

28. *Хришћански егзистенцијализам Свете Горе*, у зборнику: Друга казивања о Светој Гори, Просвета, Београд (1997) 46–61.
29. *Слобода ауторитет*, у часопису епархије браничевске: Саборност (1997) 3–4. 53–59.
30. *Свети Василије Острошки*, у монографији: Острог (приредио Радомир Бајо Шарановић), Београд (2007) 30–88.
- .
31. *Хришћанска философија Владике Николаја*, у зборнику: Владика Николај у свом и нашем времену, Србиње (1997) 29–37.

1998

32. *Начела православне философије политике* (Црква, политика, демократија) у зборнику: Европа и Срби (Europe and Serbs), Историјски институт САНУ – Београд и Православна реч – Нови Сад (1996) 551–570.
33. *Покајње, праштање, помирење*, у зборнику: Ohraniti sanje, Марибор (1998) 96–102.
34. *Црква, избеглеце, прогнаници*, у зборнику: Мост дијалога – разговори рату упркос – Radio free Europe Radio liberty Fridrich Naumann Stiftung, Медија центар „Прелом“, Бања Лука (1998) 254–257.
35. *Светогорска философија живота*, у специјалном додатку НИН-а: Осам векова Хиландара, приредио Мило Глигоријевић, 15. јануар (1998) 14.
36. *Имати или бити*, ДЦ МАГАЗИН (1998) 26–46.
37. *Стваралаштво јесте промена света*, **Књижевне новине (1. 04. 1998) 49, 971, стр 1, 5.**
38. *Криза духа заједништва :православље на крају 20. века*, **Политика (28. 111998) 95, 305469 стр. 43**

1999

39. *Toward Dialogue on Christian Mission*, у зборнику: God in Russia, University Press of America, Lonham – New York – Oxford (1999) 192–211.
40. *Будућност верских заједница*, Религијски погледи, Сарајево (1999) год. I. 2. 26–27.
41. *Православна Црква на крају другог миленијума*, у зборнику: Школа за демократију, Ниш, (1999) 151–158.

2000

42. *Introduction*, предговор за књигу: Popović, Justin, **The Orthodox Church and Ekumenism**, Lazarica press, Birmingham, (2000) V–IX.
43. *Хришћанска слика света – остварење перспективе*, Источник (2000) год. 9, 35/36. 5–59.
44. *La Chiesa Serbo Ortodossa*, у књизи: Il caso Balcani – le Religioni, fattore di pace, Trieste, (2000) 17–29.
45. *Демократија и православље*, у зборнику: Вукомановић, Милан (ур.), Крајчиновић, Немања (ур.). Црква, држава и цивилно друштво, Београд: Центар за демократију, (2000) 41–45.
46. *Изван сваког фанатизма: о религији на крају века*, **Политика** (15. 07. 2000) 97. 31149. стр. 21

2001

47. *Црква, политика, демократија*, у часопису: МИРНА, Софија (2001) 14. 15–23.
48. *Црква и постмодернизам*, у зборнику: Две хиљаде година хришћанства, Стијовић, Светозар (ур.), Рачић, Радослав (ур.), Брборић, Бранислав (ур.). Две хиљаде година хришћанства: духовност, култура и историја: научни скуп Деспотовац, 21–22. 8. (2000). Деспотовац: Народна библиотека Ресавска школа (2001) 245–250.

2002

49. *Начела православне философије политике*, у зборнику: **Наука, религија, друштво**, приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 7–23.
50. *Хришћанство и наука*, у зборнику: Наука, религија, друштво, приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 193–197.
51. *Др. Лазар Милин*, у: Календар Цркве (2002) 83–85.
52. *Црква, нација, национални програм*, у часопису: Српска политичка мисао (2000–2002) 1–4. 223–228.

2003

53. *Једна метафизика панхуманизма*, у зборнику: Свети владика Николај охридски и жички, Краљево, (2003) 383–400.
54. Предговор за књигу: Адамовић Снежана, Созерцање беседа под гором, Манастир Лелић, (2003) 107–109.
55. *Ролџата на Црквата в современата цивилизација*, у часопису: Хришћанство и култура, (2003) II. 1(5). 4–13.
56. Увод за књигу: Хришћанство и европске интеграције, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд (2003) 13–15.
57. Поговор за књигу: Хришћанство и европске интеграције, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд (2003) 264.
58. *Почетак новог света: о цркви, празницима, вери*, Политика (2003) 6. и 7. јануар, А8.

2005

59. *Отац отаца*, Новости (2005) 22. децембар, 24.
60. *Спектакуларност зла*, Књижевност (2005) 3. 2–7.

61. *Црква и общество*, у зборнику радова са Православне богословске конференције у Русе (Бугарска) 27–29. 05. 2005. **Црквата и свременото общество**, Русе, (2005) 36–40.

Аутор додатног текста (Секундарно ауторство)

62. II. János Pál pápa és I. Bartolomaiosz pátriárka találkozásai : [Vatikán, 2004]. [Мађарско издање]. Belgrád: Szentszék, Apostoli Nunciatura, 2005. 69 стр, [8] стр. с таблама.

63. Средба на папата Јован Павле II и патријархот Вартоломеј I: [Ватикан, 2004]. [Македонско издање]. Белград: Свет Стол, Апостолска нунцијатура, 2005. 71 стр, [8] стр. с таблама.

64. Сусрет између папе Јована Павла II и патријарха Вартоломеја I: [Ватикан, 2004]. [Српско издање]. Београд: Света Столица, Апостолска нунцијатура, 2005. 71 стр, [8] стр. с таблама.

65. Сусрети папе Ивана Павла II и патријарха Бартоломеја I : [Ватикан, 2004]. [Хрватско издање]. Београд: Света Столица, Апостолска нунцијатура, 2005. 69 стр. , [8] стр. с таблама.

66. Takimet e Papes Gjon Pali II dhe Patrikut Bartolomeu I : [Ватикан, 2004]. [Албанско издање]. Београд: Nunciatura Apostolike, 2005. 71 стр. [8] стр. с таблама.

2006

67. *Црква у свету*, у зборнику: За бољи пут Србије, Београд (2006) 452–457.

68. *Да ли се са Православљем може у Европу*, у часопису: Лимес плус (2006) 2–3. 137–140.

69. *The Orthodox Church in the European Union*, у зборнику: Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans, ECPD, Beograd (2006) 252–257.

70. *На граници*, у зборнику: Како открити зло у себи и другима, приредили: Штајнбергер, И, Чолак, Б, Милојковић, Н, Плато, Београд (2006) 144.

71. *Православље и млади*, у часопису: Светигора (2006) 169. 8–9.

72. *Економизам*, у часопису : ГМ (2006)1. 10–11.

73. *Велимировић, Николај (Никола)*, у : Српски биографски речник, Матица српска, Нови Сад, (2006) том 2. 121–123.

2007

74. *Преко шљиве до бесмртника*, Данас (1997) 3. октобар.

75. *Давање је најбоље примање*, у зборнику: Институција задужбинарства у традицији Српског народа, Конгрес Српског уједињења и Задужбина Студеница, Београд (2007) 26–27.

76. *Номологија Светог Николаја Велимировића*, у зборнику: Српска теологија у двадесетом веку, приредио Богољуб Шијаковић, Православни Богословски факултет, Београд (2007) 35–41.

77. *Измишљена дилема* (интервју) у књизи: Кујачић-Ракић, Јасмина, Праскозорје новог миленијума, Хришћански културни центар, Београд (2007) 64–68.

78. *Православље и верска толеранција*, у: Ракита, Атанасије (ур.), Црква Христова и свет религије: антологија православних виђења. 2. допуњено изд. Београд: Досије; Фоча: Богословски факултет Свети Василије Острошки (2007) 618–624.

2008

79. *Допринос Цркава и верских заједица у изградњи трајног мира на Југоистоку Европе*, у зборнику: Асоцијација невладиних организација Југоисточне Европе-ЦВИС, Стразбур (2008) 69–71.

79a. *The Role of Churches and religious communities in sustainable peace building in South-eastern Europe*. CIVIS, Strasbourg, 2008. 71–74

80. *Номо Universalis*, предговор за књигу: Јеротић, Владета, Бојовић, Бошко, Жички диван са академиком Владетом Јеротићем: од објекта ка субјекту: Жича (21–22. октобар 2006), Београд–Париз, Драслар партнер (2008) VII – XI.

81. *Вера и нација*, у књизи: Јеротић, Владета, Гајшек, Александар. Агапе 2, Драслар партнер, Београд (2008) 139–169.

82. *Слово о Кости Брадићу*, у књизи: Монографија о Кости Брадићу, Хришћански културни центар, Београд (2008) 25–26.

2009

83. *Црква и цивилно друштво*, у зборнику радова са Међународног научног скупа: Правни положај Цркава и верских заједница у Црној Гори данас, приредио Богољуб Шијаковић, Бона фидес, Никшић (2009) 79–82.

84. *Земља није наше власништво већ дар Божји*, у: Православље (2009) 15. октобар бр. 1022. 26–27.

85. Предговор за књигу: Мидић, Игнатије, Сећање на будућност, Пожаревац (2009) XV–XIII.

86. *The Church and Postmodernism*, Саборност (2009) бр. 3, 187–193.

87. *Црква и људска права*, Изазови европских интеграција, (Часопис за право и економију европских интеграција), (2009) бр. 7. 19–27.

88. *Екуменски дијалог из православне перспективе*, **ЗБОРНИК: У служби дијалога и мира, избор предавања**, Бискупија Бања Лука и Европска Академија Бања Лука, Бања Лука 2009. стр. 240–243.

89. *Христос „лек бесмртности“ творевине*, **Црква** (лист српске православне епархије средњеевропске (2009) бр. 89. стр. 14–18

90. *Vera i razum u delima Dositeja Obradovića* u časopisu: **RICERCHE SLAVISTICHE**, Nuvoa Serie – Vol. 7 (LIII) 2009, Editrice il Calamo– Roma 2009 str. 7–14

2010

91. *Православна Црква и европске интеграције*. **ТЕМЕ** гд. XXXIV. (2010) бр. 1. стр. 183–195.

92. „Faith and Reason in 21 st Century“, **The International Conference VALUES AND 21 st CENTURY 19–21 novembar 2009. Podgorica**, Montenegrin academy of sciences and arts, vol. 101, Podgorica, 2010. str. 411–415

93. *Recepcija Kršćanske sadašnjosti kod pravoslavnih teologa*, u zborniku radova sa znanstvenog simpozija o 40. obljetnici djelovanja, **Nastanak i razvitak Kršćanske sadašnjosti**, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010. str. 227–231.

94. *Вера и разум у делима Доситеја Обрадовића* у часопису: **Religija i tolerancija** (2010) vol. VIII br. 13. str. 45–51

Разговори:

1. *Измишљена дилема* (интервју) у књизи: Кујачић-Ракић, Јасмина, **Праскозорје новог миленијума**, Хришћански културни центар, Београд (2007) 64-68.
2. *Вера и нација*, (интервју) у књизи: Јеротић, Владета, Гајшек, Александар. **Агапе 2**, Драслар партнер, Београд (2008) 139-169.

Рецензије:

1. Мидић, Игнатије, Православни катихизис за први и други разред средњих школа, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (2002).
2. Мидић, Игнатије, Православни катихизис (приручник за наставнике основних и средњих школа), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (2003).
3. Карановић, Слободан С, Православни, католички, исламски, јеврејски и протестантски појмовник, Министарство за људска и мањинска права Србије и Црне Горе, Београд (2003) 192.
4. Сви српски архиепископи и патријарси, Принцип прес и Епархија будимљанско-никшићка, Београд (2008).
5. Марјановић Владимир, Јеванђеље на филму, Београд (2008).
6. Шијаковић, Богољуб, Огледање у контексту, Службени гласник, Београд (2009).
7. Стојановић, Љубивоје, Хришћани у свету, Хришћански културни центар, Београд (2009).
9. Хајдин-Бакић, Милица, Жена у Православљу, Сарајево (2009).

Приредио:

1. Велимировић, Николај, Изабрана дела, Глас Цркве, Ваљево (1996–2000).
2. Зборник: Православна теологија, Богословски факултет, Београд (1995).
3. Зборник: Хришћанство и европске интеграције, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд (2003).
4. Зборник: Људска права у хришћанској традицији, Службени гласник, Београд (2010).

Комисија је анализирала, проучавала и вредновала следеће радове:

А) Књиге:

1. Црква у савременом свету

Из православне теолошке перспективе аутор сагледава и тумачи друштвени аспект Цркве и њену мисију у савременом свету, где се труди да артикулише црквени одговор на изазове који стоје пред Црквом. У методолошком смислу користи аналитички и синтетички метод, у неким поглављима историјско-критички и компаративни. У раду се бави следећим

темама и проблемима: вера данас; Црква у трећем миленијуму; вера и разум у 21 веку; Црква и демократија; Православна Црква у плуралистичком друштву; Православна Црква и нација; начела социјалне доктрине Православне Цркве; начела пословне етике из хришћанске перспективе; корупција; Црква у кибернетском универзуму; Православна Црква и европске интеграције; Црква и цивилно друштво; политика као метафизика; Православна Црква и људска права; Православље и екуменизам; Хришћанство и култура; Хришћанство и наука; Црква и екологија; Биоетика (говори о генетском инжењерингу, вештачкој оплодњи; еутаназији; трансплантацији и доборовољном давању крви и абортусу). Ту је и текст насловљен: Спектакуларност зла где аутор тумачи феномен ратник злочина и однос политике и медија према њима.

Неким темама је посвећено мање а неким више простора. Најпотпуније су обрађени проблеми: Православна Црква у плуралистичком друштву, затим Православна Црква и европске интеграције, Православна Црква и људска прва и проблем биоетике. Ту аутор своје ставове и тумачења заснива на Православном Предању, на ставовима данас најугледнијих православних теолога и званичним ставовима појединих помесних Цркава. Иако говори о социолошким темама њих не тумачи социолошки већ теолошки. Зато ово дело више спада у теологију друштва него у хришћанску социологију религије, премда има и тих елемената. Ово дело је први систематски рад једног нашег православног теолога на ове феномене. Оно је на изванредан начин наставак његове претходне књиге: *Црква и друштво* и представља допринос научно-теолошком разумевању Цркве и савременог света.

2. Православна теологија екуменизма

Ово монографско дело је прво такве врсте на српском језику. Оно се састоји од четири међусобно повезане целине: Увода (где аутор кратко говори о појму екуменизма и историји екуменског покрета); у Првој глави говори о Светском савету Цркава и о Генералним скупштинама ове институције износећи синтетички њихове основне закључке, као и осврте Православних на поједине проблеме са којима су се сусретали на разним скуповима и у међусобним односима. Аутор своје ставове гради првенствено на званичним документима од којих неке даје у целини с циљем да изнесе што аутентичнији став помесних Православних Цркава о екуменизму.

Друга глава је посвећена екуменским односима Православне и Католичке Цркве, првенствено тзв. Мешовитој комисији за теолошки дијалог две Цркве. Говорећи о састанцима ове Комисије дати су и званични документи са скупова у целини, којих до сада није било на српском језику.

У трећој глави је једна студија о ставовима водећих православних теолога о екуменизму. Ту су и званични ставови појединих Помесних Цркава (нпр. Руска). Није се освртао на разна антиекуменска (зилотска), памфлетска дела. Аутору је, очигледно било стало, да читаоца упозна са изворним православним црквеним ставовима о екуменизму, не упуштајући се много у историјат екуменских односа. Анализирајући те ставове аутор указује и на проблеме са којима се суочава православна теологија кад је у питању екуменизам. На неке ставове се и критички односи.

Ово дело је драгоцен извор и материјал за конституисање посебне научне дисциплине: православне теологије екуменизма, за којом се осећа све више потреба. Дело је посебно корисно за студенте теологије који се баве упоредним богословљем и екуменском теологијом.

3. The Orthodox Church in 21 st Century

Ово дело је нека врста зборника чланака и богословских есеја обликовано у складну целину на савремене црквено-теолошке теме: Црква и постмодернизам; вера у постмодернизму; Црква, политика, демократија; Православље и демократија;

Хришћанство и политика; Црква и цивилно друштво; Принципи социјалне доктрине Православне Цркве; Православље и верска толеранција; Православна Црква и нација; Екуменизам; Хришћанство и наука; Хришћанство и култура. Дело је написано синтетички али се види да су томе претходиле године дуготрајног проучавања и анализе. Мисао је јасна и прецизна, језик такође. Није написана првенствено за уски круг стручњака већ за много шири круг читалаца. То не значи да изнети ставови нису теолошко-научно засновани и методолошки и садржајно. Ако се има у виду чињеница да на енглеском језику има веома мало литературе српских теолога онда је ово дело посебно важно јер ће странци моћи да се упознају са ставовима једног православног теолога из Србије о суштинским проблемима савременог друштва. Ово је битно и због чињенице да код многих од њих о томе постоје бројне предрасуде и погрешна тумачења.

4. *Црква и общество*

Ово је превод на бугарски језик дела *Црква и друштво*, које је претходно публиковано на српском језику 2000 године у издању Хиландарског фонда при Богословском факултету и доживела два издања. То је дело наишло на позитивне критике како стручне тако и шире јавности код нас. То је најцитираније ауторово дело код домаћих и страних аутора. Дело је изазвало пажњу и у Бугарској. По форми дело је зборник студија, чланака и теолошких есеја на бројне теолошке и друштвене теме. Оно представља важно дело из области теологије друштва. Од посебне теолошко-научне вредности су студије и чланци: Проблеми савременог црквеног васпитања и образовања; Црква и интелигенција; Секуларизована религиозност нашег времена; Једна метафизика панхуманизма; Црква, политика и демократија; религија и млади; Православно-протестантски дијалог и мисија; Православље и верска толеранција; Феноменологија празника. Радови су стручни и оригинални од којих су се неки појавили претходно у појединим часописима.

Б) Чланци:

1. *Introduction*, предговор за књигу: Popović, Justin, **The Orthodox Church and Ecumenism**, Lazarica press, Birmingham, (2000) V–IX.

Кратак чланак у коме аутор излаже неке основне карактеристике теологије о. Јустина Поповића што веома користи читаоцима да боље и правилније разумеју његово дело Православна Црква и екуменизам, које је извало опречна тумачења и дало повода многим (посебно зилотима свих боја) да св. аву Јустина прогласе највећим антиекуменистом 20. века у Православљу.

2. *La Chiesa Serbo Ortodossa*, у књизи: Il caso Balcani – le Religioni, fattore di pace, Trieste, (2000) 17–29.

Ово је чланак настао на основу предавања у Трсту на исту тему. У њему се на систематичан и синтетичан начин излаже духовна кретања и проблеми унутар Српске Православне Цркве и основне карактеристике њене мисије на раскршћу векова.

3. *Црква, политика, демократија*, у часопису: МИРНА, София (2001) 14. 15–23.

Превод ауторове студије на бугарски. Тај рад спада у најбоље ауторово дело. Рад је стручан и студиозан. То је један од бољих радова на ову тему како на српском тако и на бугарском језику. Представља драгоцену тумачењу односа Православне Цркве, политике и демократије, посебно кад је реч о Српској Православној Цркви.

4. *Црква и постмодернизам*, у зборнику: **Две хиљаде година хришћанства**, Стијовић, Светозар (ур.), Рачић, Радослав (ур.), Брборић, Бранислав (ур.). Две хиљаде година хришћанства: духовност, култура и историја: научни скуп Деспотовац, 21–22. 8. (2000). Деспотовац: Народна библиотека Ресавска школа (2001) 245–250.

У чланку аутор на теолошко-философски начин анализира однос Цркве и постмодерне. Из текста се види да разуме савремене историјске, културне, цивилизацијске и друштвене процесе. Чланак је више популаран него научан иако је и научно и теолошки фундиран.

5. *Црква, нација, национални програм*, у часопису: **Српска политичка мисао** (2000–2002) 1–4. 223–228

Чланак који из теолошке перспективе расветљава однос Православне Цркве и нације и тзв. националне програме, који су постали веома актуелни и популарни крајем 20. и почетком 21. века на балканским просторима. Аутор износи чињеницу да су Црква и нација два различита феномена која не треба поистовећивати иако се они преплићу у историји. Насупрот доста распрострањеном мишљењу, где је Православље „национална вера“, аутор истиче да је Православна Црква по националној припадности својих чланова „вишенационална заједница“. Она се не може поистоветити ни са једном нацијом и неприхватљиви су сви покушаји „национализације“ Цркве и вере.

6. *Начела православне философије политике*, у зборнику: **Наука, религија, друштво**, приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 7–23.

Научни рад –чланак који се бави ставом православља према политици. Урађен прегледно и систематично и заснован на релевантној и репрезентативној литератури.

7. *Хришћанство и наука*, у зборнику: **Наука, религија, друштво**, приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 193–197.

Кратак чланак синтетички написан где аутор износи неколико суштинских ставова о односу хришћанства и науке који су се појављивали током историје, наглашавајући да данас њихов међусобни однос треба да буде комплементаран.

8. *Ролџата на Црквата в современата цивилизација*, у часопису: **Христанство и култура**, (2003) II. 1(5). 4–13

Чланак на тему односа Цркве и савремене цивилизације. Нема нових ставова које аутор није изнео у неким ранијим радовима кад је реч о савременом друштву. Значајно је богословско тумачење самог појма цивилизације.

9. *Црквата и общество*, у зборнику радова са Православне богословске конференције у Русе (Бугарска) 27–29. 05. 2005. **Црквата и современото общество**, Русе (Бугарска), (2005) 36–40.

Предавање уобличено у синтетички чланак на тему Црква и друштво где су изнесени већ углавном познати ставови аутора.

10. *Да ли се са Православљем може у Европу*, у часопису: **Лимес плус** (2006) 2–3. 137–140. У чланку аутор износи основе учења Православне Цркве о социолошко-социјалним проблемима. Ти ставови верно одражавају позицију Православне Цркве.

11. *The Orthodox Church in the European Union*, у зборнику: *Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans*, ECPD, Beograd (2006) 252–257.

Чланак у коме се анализира и даје једно православно теолошко тумачење односа Православне Цркве и Европске уније.

12. *Велимировић Николај*, у: **Српски биографски речник**, том 2, Нови Сад, 2006

Енциклопедијска одредница посвећена владики Николају. Урађена по стандардима енциклопедистике.

13. *Номологија Светог Николаја Велимировића*, у зборнику: **Српска теологија у двадесетом веку**, приредио Богољуб Шијаковић, Православни Богословски факултет, Београд (2007) 35–41.

Чланак се бави феноменом номологије, оригиналном идејом у мисли владики Николаја. Ту се излаже Николајево тумачење природних, историјских, друштвених и научних закона.

Потом његова критика истих, а на крају, говори о персоналној узрочности или персоналним законима, као јединим законима свемира.

14. *Homo Universalis*, предговор за књигу: Јеротић, Владета, Бојовић, Бошко, **Жички диван са академиком Владетом Јеротићем: од објекта ка субјекту**: Жича (21–22. октобар 2006), Београд–Париз, Драслар партнер (2008) VII – XI.

Краћи синтетички чланак посвећен академику Владети Јеротићу где аутор износи своја сазнања о животу и делу академика Јеротића. Чланак на моменте има импресионистичке карактеристике.

15. *Црква и цивилно друштво*, у зборнику радова са **Међународног** научног скупа: Правни положај Црква и верских заједница у Црној Гори данас, приредио Богољуб Шијаковић, Бона фидес, Никшић (2009) 79–82.

Први прегледни чланак једног православног теолога у Србији на ову актуелну тему. Аутор у почетку износи одређења шта је то цивилно друштво и каква је његова улога данас а затим износи став о могућим односима и сарадњи Црква и верских заједница и цивилног друштва.

16. *Вечност у времену*, предговор за књигу: Мидић, Игнатије, **Сећање на будућност**, Пожаревац (2009) XV–XXIII.

Рад је посвећен животу и богословљу епископа Игнатија. Синтетичког је карактера и користи читаоцима за лакше праћење књиге *Сећање на будућност*.

17. *The Church and Postmodernism*, **Саборност** (2009) бр. 3, 187–193.

Превод на енглески чланка који је претходно објављен.

18. *Екуменски дијалог из православне перспективе*, ЗБОРНИК: **У служби дијалога и мира, избор предавања**, Бискупија Бања Лука и Европска Академија Бања Лука, Бања Лука 2009. стр. 240–243.

Предавање одржано у Бања Луци где су изнети неки основни ставови Православне Цркве о екуменизму.

19. *Вера и разум у делима Доситеја Обрадовића* у часопису: **Religija i tolerancija** (2010) vol. VIII br. 13. str. 45–51; Рад је првобитно објављен у италијанском стручном часопису *Vera i razum u delima Dositeja Obradovića* u časopisu: **RICERCHE SLAVISTICHE**, Nuova Serie – Vol. 7 (LIII) 2009, Editrice il Calamo – Roma 2009 str. 7–14

Прегледни чланак посвећен вери и разуму и њиховом међусобном односу у делима Доситеја Обрадовића. Аутор се критички односи на неке претходне ставове теолога о Доситеју, сматрајући их престрогим и на моменте једностраним.

20. „Православна Црква и европске интеграције“. *ТЕМЕ* год. XXXIV. (2010) бр. 1. стр. 183–195.

Прави рад код нас на ову тему и прави целовити богословско-научни чланак о односу Православне Цркве и европских интеграција. Аутор користи релевантну литературу.

21. „Faith and Reason in 21 st Century“, **The International Conference VALUES AND 21 st CENTURY 19–21 November 2009. Podgorica**, Montenegrin academy of sciences and arts, vol. 101, Podgorica, 2010, 411–415.

У раду се наглашавају досадашња тумачења односа вере и разума и указује на неодрживост дилеме и парадигме која је дуго владала: или вера или разум. Томе аутор противставља начело: и вера и разум, дакле њихово измирење, комплементарност, као важан фактор за будућност односа теологије и науке.

22. *Recepcija Kršćanske sadašnjosti kod pravoslavnih teologa*, u zborniku radova sa znanstvenog simpozija o 40. obljetnici djelovanja, **Nastanak i razvitak Kršćanske sadašnjosti**, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010. str. 227–231.

Рад представља анализу како се позната издавачка кућа Кршћанска садашњост и њена издања манифестују и тумаче код православних теолога

23. *Теологија свечовека светог Владике Николаја (Велимировића)*, у зборнику: **Српска теологија у двадесетом веку**, приредио Богољуб Шијаковић, Православни Богословски факултет, Београд (2009)

Краћа студија. Најпотпуније и најсистематичније тумачење идеје свечовека код Николаја и код нас. То је иначе једна од најинтересантнијих философско-теолошких мисли код Срба. Њоме се аутор претходно делимично бавио и у својој докторској дисертацији

24. *Улога и допринос Православних Светском савету Цркава* (чланак за зборник са међународног научног скупа у Ријеци : Доприноси и границе Екуменског вијећа цркава на путу према сједињењу кршћана. Допринос католичке Цркве екуменизму (**Теологија у Ријеци 6–7, март 2009.**))

У чланку аутор обрађује став Православне Цркве према екуменизму, анализирајући посебно ставове православних теолога и на крају показује у чему се манифестује допринос Православне Цркве Светском Савету Цркава.

Наведене и анализиране студијске радове и прилоге кандидата треба сагледати и у светлу његовог интензивног ангажовања на научним скуповима међународног и домаћег нивоа. Он је успешно учествовао на 6 међународних и 4 домаће научне конференција, као и на великом броју трибина одржаних у Србији, из домена теологије, екуменизма и културологије. Наводимо најважнија учешћа на међународним и националним научним скуповима:

Учешће на научним скуповима

А) Пошто је имала на увид позивна писма, Комисија констатује да је кандидат учествовао и одржао предавања на пленарним заседањима на следећим *међународним* скуповима:

1. Православна међународна конференција: **Црквата и свременото общество**, (Русе, 27-29. мај 2005). Излагање на пленарном заседању на тему: „**Црквата и современното общество.**“

2. Међународни научни скуп: **Правни положај Цркава и вјерских заједница у Црној Гори данас** (Бар, 23-25. мај 2008). Излагање на пленарном заседању на тему: „Црква и цивилно друштво“.

3. Научни симпозијум на тему: **Настанак и развитаК Кршћанске садашњости (поводом 40 година постојања)** Загреб, 21-22. 02. 2008. Излагање на пленарном заседању на тему: „Рецепција Кршћанске садашњости код православних теолога“.

4. Међународни научни симпозион: **Доприноси и границе Екуменског вијећа црква на путу према сједињењу кршћана. Допринос католичке Цркве екуменизму** (Теологија у Ријеци 6-7. март 2009.) Излагање на пленарном заседању на тему: „Улога и допринос Православних Црква Екуменском вијећу Црква“

5. Међународни научни семинар: **Европски идентитет Србије (Универзитет La Sapienza, Roma, 26-28. октобар 2009).** Излагање на пленарном заседању на тему: „Вера и разум у делима Доситеја Обрадовић“.

6. Интернационална конференција: **The International Conference VALUES AND 21 st CENTURY, 19-21 novembar 2009. Podgorica,** Montenegrin academy of sciences and arts. Излагање на пленарном заседању на тему: „Faith and Reason in 21 st Century“.

Б) Кандидат је учествовао на следећим скуповима од националног значаја и одржао предавања на пленарним заседањима:

1. Научни семинар и округли сто: **НАУКА; РЕЛИГИЈА; ДРУШТВО.** Организатори САНУ и Богословски факултет под покровитељством Министарства вера Републике Србије (Београд, 12. 04. 2002). Излагање на пленарном заседању на тему: „Начела православне философије политике“, на Округлом столу: „Хришћанство и наука“

2. Научни симпозион: **СВЕТИ ВЛАДИКА ОХРИДСКИ И ЖИЧКИ НИКОЛАЈ** (Жича, Краљево, 22-23. 12. 2002). Излагање на пленарном заседању: „Једна метафизика панхуманизма“.

3. Научни скуп: **СРПСКА ТЕОЛОГИЈА У 20. ВЕКУ** (Богословски факултет). Излагање на пленарном заседању на тему: „Номологија Св. Владике Николаја“.

4. Научни скуп: **СРПСКА ТЕОЛОГИЈА У 20. ВЕКУ** (Београд, 2009). Излагање у радној групи на тему: „Теологија Свечовека светог Николаја Велимировића“.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Проф. др Радован Биговић је члан: *Удружења књижевника Србије*, Управног одбора *Алумни* Универзитета у Београду, *Уређивачког одбора* Српског биографског речника Матице српске и *Културно-просветне заједнице* Београда. Члан је *Комисије за помиловање* Председника Републике, *Комисије Републике Србије за сарадњу са УНЕСКО*. Уредник је филозофско-теолошке библиотеке **Симбол Службеног Гласника** Републике Србије и активан члан уређивачких одбора стручних периодичних публикација, као што је *Саборност – теолошки годишњак*.

Поред наведених научно-истраживачких и педагошких активности, кандидат је показао изузетно интересовање и био врло активан у низу екуменских форума за дијалог.

МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Узевши у обзир да је реч о веома способном кандидату, дугогодишњем научном раднику и искусном педагогу, за очекивати је да ће он даље напредовати у поменутиим научним и наставним сферама. Кандидатова интересовања и доприноси крећу се у различитим богословским областима, које су наведене, али је битно подвући и његово системско истраживање граница односа теологије и савременог друштва, теологија културе, социологије религије.

На основу свега изложеног Комисија сматра да су се стекли сви услови из Закона о високом образовању (Службени гласник РС, бр. 76/05), Статута ПБФ (бр. 390/3 од 20. 10. 2006. са свим важећим изменама и допунама) и Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду (Гласник Универзитета бр. 142/08) да се проф. **др Радован Биговић**, ванредни професор на Катедри за догматику Православног богословског факултета Универзитета у Београду, изабере у звање **редовног професора** по конкурс у који се пријавио као једини кандидат, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа Изборном и Наставно-научном већу Православног богословског факултета у Београду да утврди предлог и проследи Стручном већу Универзитета у Београду да донесе одлуку о избору проф. **др Радована Биговића у звање редовног професора за ужу научну област Систематска теологија, за предмет Увод у богословље**, са пуним радним временом на том Факултету.

Београд, 15. 06. 2010.

др Игнатије Мидић,
редовни професор Православног богословског факултета у Београду

др Иринеј Буловић,
редовни професор Православног богословског факултета у Београду

др Милош Арсенијевић,
редовни професор Филозофског факултета у Београду